

Sygn. akt *IV Ka 1543/12*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożena Majgier-Strączyńska (spr.)

Sędziowie: SO Elżbieta Zywar

SO Grażyna Sitko

Protokolant: Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Andrzeja Paździórko

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2013 r.

sprawy **P. A., K. D. i A. K. (1)**

oskarżonych z art. 254 § 1 kk w zb. z art. 223 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zb. z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk
w zw. z art. 57a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu

z dnia 29 sierpnia 2012 r. sygn. II K 973/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w kwalifikacji prawnej czynów wszystkich oskarżonych art. 223 kk uzupełnia o § 1,
- podstawę prawną orzeczenia o karze wobec K. D. uzupełnia o przepis art. 19 § 1 kk,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IV Ka 1543/12

UZASADNIENIE

P. A. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 18 września 2011 r. w Ś. na terenie dworca PKP brał czynny udział w zbiegowisku wiedząc, że jego uczestnicy – kibiccie klubu sportowego „ (...)”, wspólnymi siłami dopuszczają się gwałtownego zamachu na interweniujących funkcjonariuszy Policji oraz działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami dokonał czynnej napaści na tychże funkcjonariuszy podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, w tym rzucał w ich kierunku co najmniej kilkakrotnie kamieniami oraz przemocą polegającą na napieraniu wspólnie z innymi osobami ławką na kordon Policji zmuszał funkcjonariuszy do zaniechania prawnej czynności służbowej – tj. ich zatrzymania, znieważając przy tym pokrzywdzonych słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, przy czym czynu tego dokonał bez powodu,

okazując przez to lekceważenie porządku prawnego, przy czym działał na szkodę: A. K. (2), M. R. (1), P. G., D. B., B. S., M. N., Z. K., J. A., P. I., T. K., M. R. (2), Ł. G., A. B.,

tj. o czyn z art. 254 § 1 kk w zb. z art. 223 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 57a § 1 kk,

K. D. został oskarżony o to, że:

II. w dniu 18 września 2011 r. w Ś. na terenie dworca PKP brał czynny udział w zbiegowisku wiedząc, że jego uczestnicy – kibice klubu sportowego „ (...)” wspólnymi siłami dopuszczają się gwałtownego zamachu na interweniujących funkcjonariuszy Policji nakłaniał osoby biorące udział w zbiegowisku do dokonania czynnej napaści na tych funkcjonariuszy Policji w ten sposób, że nawoływał ich do rzucania w kierunku funkcjonariuszy Policji przedmiotami, a nadto w czasie zbiegowiska znieważał funkcjonariuszy Policji słowami powszechnie uznanymi za obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, przy czym czynu tego dokonał bez powodu, okazując przez to lekceważenie porządku prawnego, czym działał na szkodę: A. K. (2), M. R. (1), P. G., D. B., B. S., M. N., Z. K., J. A., P. I., T. K., M. R. (2), Ł. G., A. B.,

tj. o czyn z art. 254 § 1 kk w zb. z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 223 kk w zb. z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 57a § 1 kk,

A. K. (1) został oskarżony o to, że:

III. w dniu 18 września 2011 r. w Ś. na terenie dworca PKP brał czynny udział w zbiegowisku wiedząc, że jego uczestnicy – kibice klubu sportowego „ (...)” wspólnymi siłami dopuszczają się gwałtownego zamachu na interweniujących funkcjonariuszy Policji oraz działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami dokonał czynnej napaści na tychże funkcjonariuszy podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, w tym rzucał w nich kamieniami, szklanymi butelkami oraz przemocą polegającą na napieraniu wspólnie z innymi osobami ławka na kordon Policji zmuszał funkcjonariuszy do zaniechania prawnej czynności służbowej – tj. ich zatrzymania, znieważając przy tym pokrzywdzonych słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, przy czym czynu tego dokonał bez powodu, okazując przez to lekceważenie porządku prawnego, czym działał na szkodę: A. K. (2), M. R. (1), P. G., D. B., B. S., M. N., Z. K., J. A., P. I., T. K., M. R. (2), Ł. G., A. B.,

tj. o czyn z art. 254 § 1 kk w zb. z art. 223 kk w zb. z art. 224 § 1 kk w zb. z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 57a § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 973/11 Sąd Rejonowy w Świnoujściu wszystkich oskarżonych uznał za winnych zarzucanych im czynów. P. A. na podstawie art. 233 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 57a § 1 kk wymierzył karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby. K. D. za przypisany mu czyn, na podstawie art. 223 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 57a § 1 kk wymierzył karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zwiesił na okres 2 lat próby. A. K. (1) na podstawie art. 223 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 57a § 1 kk wymierzył karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby.

Na podstawie art. 57a § 2 kk Sąd Rejonowy wymierzył każdemu z oskarżonych nawiązki na rzecz wszystkich pokrzywdzonych od P. A. po 30 złotych, a od K. D. i A. K. (1) po 50 złotych. Ponadto wobec każdego z oskarżonych na podstawie art. 41b § 1 i 2 kk Sąd orzekł zakaz wstępu na imprezę masową – mecze piłki nożnej z udziałem klubu sportowego o nazwie (...) odbywające się na terenie województwa (...) połączony z obowiązkiem osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji według miejsca zamieszkania oskarżonego na czas trwania meczu przez okres 2 lat. Zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w częściach ich dotyczących i wymierzył im opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator na niekorzyść wszystkich oskarżonych.

Skarżący zarzucił wyrokowi obrazę przepisów prawa materialnego w postaci:

a) art. 39 pkt 2c kk w zw. z art. 41b kk poprzez:

- niekompletne, a przez to wadliwe sformułowanie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezę masową,
- pominięcie podstawy prawnej, a mianowicie § 7 art. 41b kk przy nałożeniu na oskarżonych obok zakazu wstępu na imprezy masowe także obowiązku stawiennictwa oskarżonych w czasie trwania meczów piłki nożnej w jednostce organizacyjnej Policji według miejsca ich zamieszkania,

b) art. 223 kk poprzez niesprecyzowanie i pominięcie w kwalifikacji prawnej § 1 albowiem przepis z art. 223 kk przewiduje także w § 2 kwalifikowany typ czynnej napaści,

c) art. 19 § 1 kk poprzez jego niezastosowanie przy podstawie wymiaru kary w stosunku do K. D..

Stawiając takie zarzuty prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- prawidłowe sformułowanie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe uwzględniające treść zakazu wynikającą z art. 41b § 2 kk, okres trwania zakazu, obowiązek wynikający z § 7 art. 41b § kk czas jego trwania, nazwę dyscypliny sportowej, nazwę klubu sportowego oraz zakres terytorialny,
- umieszczenie w kwalifikacjach prawnych przepisu § 1 przy przestępstwie z art. 223 kk,
- umieszczenie w podstawie prawnej orzeczenia o środku karnym przepisu § 7 art. 41b kk,
- umieszczenie w podstawie prawnej orzeczenia o karze art. 19 § 1 kk w stosunku do K. D..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokurator jest zasadna jedynie w części.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy stwierdza, że dowody zebrane w toku postępowania wystarczyły do dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd Rejonowy należycie je ocenił i prawidłowo ustalił sprawstwo i winę oskarżonych w zakresie zarzucanych im czynów. Ustalenia te nie są kwestionowane wniesioną apelacją, więc zbędne jest powielanie argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W zakresie kwalifikacji prawnej czynów oskarżonych odzwierciedla ona wszystkie ich zachowania i co do zasady jest prawidłowa. Zabrakło jedynie § 1 w art. 223 kk. Jest to błąd popełniony przez prokuratora, który tak zakwalifikował czyny oskarżonych w akcie oskarżenia, a Sąd Rejonowy go nie dostrzegł i nie poprawił. W związku z tym zaskarżony wyrok należało zmienić, na podstawie art. 437 § 2 kpk, przez wskazanie w kwalifikacji prawnej czynów wszystkich oskarżonych § 1 art. 223 kk. W podstawie prawnej wymiaru kary prawidłowo Sąd Rejonowy wskazał art. 223 § 1 kk, co tym bardziej wskazuje, że § 1 zabrakło w kwalifikacji prawnej jedynie przez omyłkę.

Wniesiona apelacją prokurator nie kwestionował orzeczenia o karze. Sąd Rejonowy wymierzając kary oskarżonym uwzględnił wszystkie okoliczności łagodzące i obciążające, a więc nie ma podstaw do ingerencji w zaskarżony wyrok w tej części.

Sąd Rejonowy jedynie błędnie wskazał podstawę prawną orzeczenia o karze wobec K. D., pomijając art. 19 § 1 kk. Temu oskarżonemu przypisano czyn w postaci podżegania do popełnienia przestępstwa z art. 223 § 1 kk, a więc podstawą prawną wymiaru kary powinien być przepis określający sposób wymierzania kary za podżeganie do czynu z art. 223 § 1 kk, a więc art. 19 § 1 kk. W związku z tym, na podstawie art. 437 § 2 kpk Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok uzupełniając podstawę prawną orzeczenia o karze wobec K. D..

W zakresie orzeczenia o środku karnym z art. 41b kk Sąd Okręgowy stwierdził, że apelacja prokuratora jest niezrozumiała. Prokurator nie wskazał na czym polega nieprawidłowość w orzeczeniu o tym środku karnym, a co istotniejsze nie wskazał też, w jaki sposób chciałby, żeby nieprawidłowości te zostały poprawione. Jest to apelacja na niekorzyść oskarżonych, a więc nie ma tu dowolności. Zakres, w jakim prokurator domaga się zmiany wyroku na niekorzyść oskarżonych powinien być dokładnie określony ze względu na zakaz reformationis in peius. Istotniejsze jest jednak, że prokurator domaga się zastosowania przepisów obecnie obowiązujących do orzeczenia o środku karnym. Przepisy, których zastosowania prokurator się domaga obowiązują od 1 stycznia 2012 r. W czasie popełnienia czynów przez oskarżonych obowiązywał art. 41b kk we wcześniejszej wersji. Przepis w brzmieniu z chwili czynu jest względniejszy dla sprawców, gdyż przewiduje bardziej ograniczony zakres stosowania zakazu uczestniczenia w imprezach masowych i nie daje podstaw do stosowania dozoru elektronicznego, co wynika z obecnie obowiązujących przepisów, a więc to on powinien mieć zastosowanie wobec oskarżonych. Sąd Rejonowy orzekł o środku karnym z art. 41 b kk właśnie w brzmieniu obowiązującym w chwili czynu. Zgodnie z § 3 art. 41b obowiązującego w chwili czynu kodeksu karnego obowiązkiem sądu orzekającego zakaz wstępu na imprezę masową jest określenie rodzaju imprez, w tym nazwy dyscyplin sportowych, nazwy klubów sportowych i zakresu terytorialnego obowiązywania orzeczonego środka. Tym wymogom orzeczenie Sądu Rejonowego czyni zadość. Przy tym z faktu, że przestępstwa związane były z meczem klubu piłki nożnej „ (...)” zasadne jest takie właśnie określenie zakresu orzeczonego środka. Orzeczenie tego środka w formie postulowanej na rozprawie odwoławczej byłoby orzeczeniem na niekorzyść oskarżonych, a to wymagałoby prawidłowego sformułowania apelacji, bo w przeciwnym wypadku naruszałoby zakaz reformationis in peius. Na marginesie jedynie należy zauważyć, że zgodnie z § 4 art. 41b kk zakaz wstępu na imprezę masową dotyczy również meczu piłki nożnej rozgrywanego przez kadrę narodową i polski klub sportowy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ta okoliczność wynika z faktu orzeczenia środka karnego i nie jest konieczne powielanie treści przepisu w wyroku. Ponadto zgodnie z § 2 art. 41b kk (obowiązującego w chwili czynu oskarżonych) zakaz wstępu na imprezę masową jest połączony z obowiązkiem osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej policji (...) w czasie trwania imprezy masowej. Zakaz wstępu jest połączony z tym obowiązkiem, a więc nie może być odrębnie określany, także co do czasu jego trwania. Sąd Rejonowy prawidłowo określił wszystkie elementy środka karnego wskazane w przepisach kodeksu karnego obowiązującego w chwili czynu, a więc orzeczenie to jest prawidłowe. Zatem, w zakresie orzeczenia o środku karnym z art. 41b kk, na podstawie art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Nie znajdując podstaw do zmiany wyroku w zakresie innym niż określony w wyroku, w pozostałej części, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, na podstawie art. 437 § 1 kpk.

Na zasadzie słuszności, określonej w art. 624 § 1 kpk, Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, jako że błędy w treści wyroku zostały popełnione przez prokuratora, a następnie sąd.